

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки
(інститут)

Фінансово-економічний факультет
(факультет)

Кафедра туризму та економіки підприємства
(повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавр

студента Ігнатенка Гліба Андрійовича
(П І Б)

академічної групи 242-20-1
(шифр)

спеціальності 242 Туризм
(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Туризм»
(офіційна назва)

на тему «Організація музейного туризму в м. Дніпро»
(назва за наказом ректора)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Бойко З.В.			
розділів:				
1. Аналітичний	Бойко З.В..			
2. Проектний	Бойко З.В.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Безугла Л.С.			

Дніпро
2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри туризму
та економіки підприємства

_____ Людмила БЕЗУГЛА
(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«__» _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавр
(бакалавра, магістра)

Студенту Ігнатенку Г.А. академічної групи 242-20-1
(прізвище та ініціали) (шифр)
спеціальності 242 Туризм
(код і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою «Туризм»
(офіційна назва)

на тему «Організація музейного туризму в м. Дніпро»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 31.05.2024 р. № 515-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Аналітичний	Сучасний стан музейного туризму в м. Дніпро	12.06.2024 р.
Проектний	Напрями удосконалення музейного туризму	25.06.2024 р.
Оформлення кваліфікаційної роботи бакалавра		28.06.2024 р.

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Зоя БОЙКО
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Дата видачі 27.05.2024 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 01.07.2024 р.

Прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Гліб ІГНАТЕНКО
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 СУЧАСНИЙ СТАН МУЗЕЙНОГО ТУРИЗМУ В М. ДНІПРО	7
1.1. Організаційно-економічна характеристика КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради	7
1.2. Потенціал розвитку музейного туризму в м. Дніпро	15
1.3. Міжнародний досвід організації музейного туризму як стратегічний орієнтир музеїв Дніпра	18
РОЗДІЛ 2. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МУЗЕЙНОГО ТУРИЗМУ	24
2.1. Особливості створення та організації музейних турів в умовах війни	24
2.2. Створення та обґрунтування туристичної програми «Музейна карта Дніпра»	32
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
ДОДАТКИ	47

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Відомо, що музеї та музейні комплекси несуть у собі інформацію про історичні, природно-кліматичні, національні та будь-які інші особливості того чи іншого регіону. Саме тому об'єкти культурної спадщини, що зберігаються в музеях, є найбільш привабливими для відвідування туристами.

Музей – це культурно-просвітницький інститут, який активно взаємодіє з відвідувачем. Так, музей чи музейний комплекс сьогодні залучає музейну аудиторію за рахунок проведення майстер-класів, тематичних заходів, різного роду свят, тим самим сприяючи повторному відвідуванню туристами музеїв. Перебуваючи в музеї, відвідувач знайомиться з культурно-історичними цінностями, навіть якщо метою відвідування була лише розважальна програма.

Також музеї змушені додатково заробляти для своїх потреб через додаткові інтерактивні заходи. Завдяки цьому музей продовжує виконувати одну зі своїх головних функцій – освіту та освіту. Музеєфікація — це один із напрямків музейної справи, спрямований на пристосування пам'яток історії та культури під об'єкти музейного показу з метою найкращого їх збереження.

Дослідженням розвитку музейного туризму комплексно займалися багато вчених. Це і Антоненко А. та Хуткий В. та Гаврилюк С. [7], які розглядали перспективи музеїв як об'єктів культурного туризму. Дослідження [4] присвячене питанням доступності та інклюзії, в тому числі в музеях України.

Карпюк А. та Трофімук-Кирилова Т [11] досліджували роль музеїв у туристичному розвитку на прикладі міста Луцьк. Проблематика активізації міжнародного туризму через розвиток музейної справи досліджено в роботі [17].

Однак, проблематика практико-орієнтованих дій для активізації музейної діяльності у місті із середньою туристичною привабливістю все ще недостатньо розроблені. Це і зумовило вибір теми, мети та завдань кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є теоретико-методологічне та практичне обґрунтування особливостей стимулювання та розвитку музейного туризму у місті Дніпро.

Для досягнення поставленої мети в роботі було поставлено такі завдання:

- надати організаційно-економічну характеристику КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради;
- охарактеризувати потенціал розвитку музейного туризму в м. Дніпро;
- проаналізувати міжнародний досвід організації музейного туризму як стратегічний орієнтир музеїв Дніпра;
- дослідити особливості створення та організації музейних турів в умовах війни;
- провести опитування щодо зацікавленості мешканців міста у відвідуванні музеїв Дніпра;
- розробити та обґрунтувати туристичну програму «Музейна карта Дніпра».

Об'єкт дослідження – музеї міста Дніпро

Предмет дослідження – процес популяризації та активізації музейного туризму у місті Дніпро

Методи дослідження. У процесі написання кваліфікаційної роботи були використані такі методи: критичний, статистичний та порівняльний аналіз – для комплексної характеристики музейної сфери України та міста Дніпро; ситуаційний підхід – для здійснення конкурентного позиціонування КП «Музей історії Дніпра» на ринку музейного туризму; факторний аналіз – при обґрунтуванні складових програми «Музейна карта Дніпра», метод структурно-логічного узагальнення, статистичних групувань – для організаційно-економічної характеристики Музею історії Дніпра, графічний – для створення дизайну музейної картки Дніпра.

Інформаційна база. Інформаційну базу дослідження склали дані статистичних та аналітичних звітів, нормативно-правові акти, офіційні

туристичні веб-ресурси музеїв України та Європи, а також наукові дослідження провідних вчених у сфері музеєзнавства.

Практична цінність роботи полягає в тому, що автором розроблено та економічно обґрунтовано програму туру «Музейна карта Дніпра», який спрямований на популяризацію музейного туризму.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження апробовані на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тренди, реалії і перспективи розвитку туризму та готельно-ресторанної справи», Хмельницький – Меджибіж, 23-24 травня 2024 року.

Структура та обсяг роботи. Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 43 сторінках. Робота містить 7 таблиць та 13 рисунків, три додатки. Список використаних джерел включає 24 найменування.

РОЗДІЛ 1

СУЧАСНИЙ СТАН МУЗЕЙНОГО ТУРИЗМУ В М. ДНІПРО

1.1. Організаційно-економічна характеристика КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради

Музей історії Дніпра – один із ключових культурних закладів міста, який надає глибокий огляд історії та розвитку Дніпра (колишній Дніпропетровськ) від давнини до сучасності. Його діяльність включає різні аспекти, які варто розглянути:

Музей історії Дніпра має велику колекцію експонатів, що охоплюють широкий історичний період. Археологічні знахідки відображають стародавню історію регіону, включаючи скіфські, сарматські та ранньослов'янські артефакти. Історичні документи та фотографії включають матеріали про розвиток міста в різні історичні періоди. Культурні та етнографічні артефакти показують багатокультурний склад населення міста та регіону. Індустріальна історія присвячена ролі Дніпра як одного з головних промислових центрів України, з акцентом на металургію, машинобудування та космічну галузь.

Музей активно працює над просвітницькою діяльністю, проводячи екскурсії та лекції. Освітні заходи пропонуються як для школярів, так і для дорослих, надаючи глибокі знання про історію міста. Зокрема, афіша заходів регулярно оновлюється, на весняно-літній період пропонуються така екскурсійна програма (табл. 1.1).

Як постійні, так і тимчасові виставки охоплюють різні аспекти історії та культури. Майстер-класи та семінари орієнтовані на розвиток знань та навичок у різних сферах історії та культури. Музей історії Дніпра активно використовує сучасні технології для покращення взаємодії з відвідувачами. Так, мультимедійні експонати використовуються для створення інтерактивних виставок, що дозволяють відвідувачам краще зрозуміти історичні події, а віртуальні тури, зокрема в залі дніпровських лоцманів, дають можливість

глибше зануритись в атмосферу давнини.

Таблиця 1.1 – Заходи Музею історії Дніпра на канікулярний період

Афіша заходу	Опис
	<p>Квест-екскурсія «У пошуках Дніпровських солодошчів». Історія кондитерських фабрик міста, історичні кондитерські Лур'є, пані Хмельницької, ринок Озерний. Майстер-клас із розпису пряників або виготовлення солодошчів. Екскурсія орієнтована на дітей та родини.</p>
	<p>Пішоходна екскурсію «Серце Дніпра», яка завершується переглядом міні-фільму у Музеї історії Дніпра, офіційні міські туристичні маршрути. Можна дізнатись про те, як виглядав Проспект старого міста до приїзду катеринославського губернатора Андрія Фабра; які річки перетинали проспект ще 100 років тому, звідки бралися та куди врешті зникли; історія збереженої старовинної забудови Проспекту та особливості домінуючих архітектурних стилей; нереалізовані архітектурні плани та мрії міста на Дніпрі.</p>
	<p>Унікальна екскурсія Будинком губернатора, до куточків, де ще ніколи не ступала нога відвідувачі. Історія одного з найкрасивіших особняків часів Катеринославу; маловідомі факти про мешканців та гостей будівлі; архітектурні особливості Будинку та секрети музейної «кухні».</p>
	<p>Майстер-клас «Українська вибійка». Кожен отримає можливість зробити еко-шопер власного дизайну, використовуючи вибійки і спеціальні фарби для тканини. Інформація про українську вишивку та вибійку, виставка «Історія лоцманів Дніпрових порогів».</p>
	<p>Показ легендарного романтичного фільму 30-х років ХХ ст. «Вогні великого міста» із Чарлі Чапліном та Вірджинією Черріл; ознайомлення із історією кіноіндустрії Катеринослава-Дніпра.</p>

Джерело: [15]

Музей проводить наукові дослідження, співпрацює з університетами та науковими інститутами, проводить активну просвітницьку роботу. Дізнатися про минуле міста можна через настільні ігри «Дніпрополія» та «Дніпровський пан». Музей пропонує проведення змагань між учнями. У процесі гри школярі дізнаються про цікаві історичні факти та різні промислові і комерційні підприємства часів Катеринослава – Дніпропетровська. Тривалість 2 години, до 12 осіб, для середньої та старшої школи.

В музеї на період дії воєнного стану затверджені такі тарифи (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Тарифи музею на період дії воєнного стану

Вид квитка	Вартість, грн
Дорослий	100
Дитячий (до 6 років)	Безкоштовно
Дитячий (від 6 до 18 років)	50
Пенсійний	50
Пільговий (військовослужбовці та УБД)	Безкоштовно
Екскурсійне обслуговування	200

Джерело: [15]

Музей також виконує важливу соціальну функцію, зокрема через збереження культурної спадщини. Важлива місія музею – збереження та популяризація історичної та культурної спадщини Дніпра. Музей активно сприяє вихованню патріотизму та національної самосвідомості серед молоді.

Діяльність Музею історії Дніпра є надзвичайно важливою для збереження та популяризації історичної та культурної спадщини міста, а також для освіти та виховання наступних поколінь. У 2023 році у музеї історії Дніпра реалізували проєкт доступності. Зокрема, видали екскурсію музеєм шрифтом Брайля та книжку з історії Дніпра, написану шрифтом Брайля (рис. 1.1).

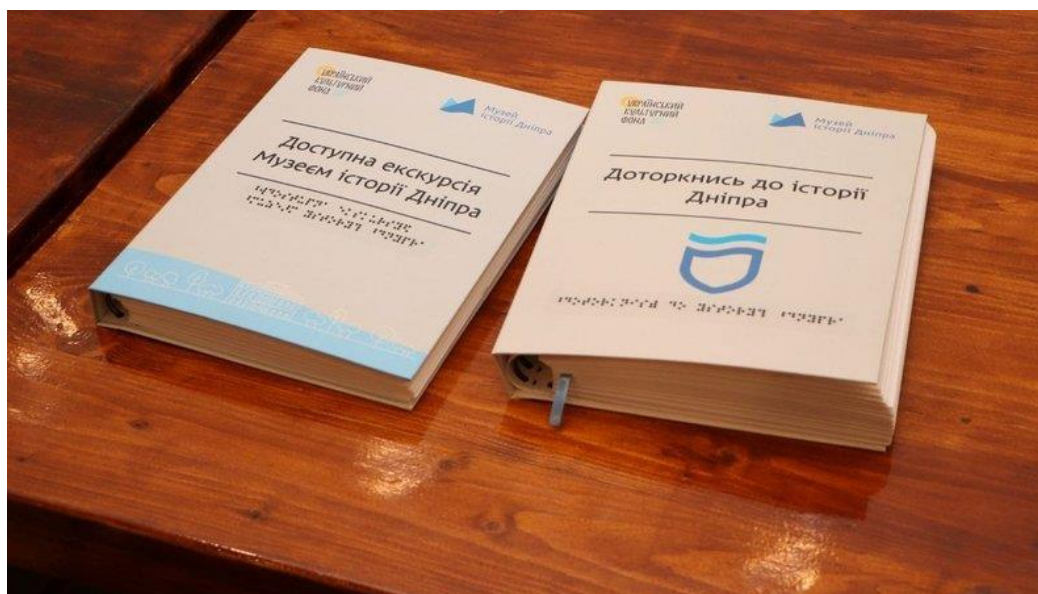

Рисунок 1.1 – Продукція музею, написана шрифтом Брайля

Джерело: [15]

Також в музеї розроблено мнемосхему, за допомогою якої люди з вадами зору можуть орієнтуватися в закладі. У місті працює проект «Доступний Музей історії Дніпра». Також варто відзначити, що впродовж 2023 року музей відвідало понад дві тисячі переселенців. Окремо музей працює з військовими, які проходять реабілітацію або у перебувають у відпустці. Близько 400 військових відвідали музей за спеціальною програмою. Також було проведено акцію для дітей загиблих воїнів. Її відвідало 257 дітей.

Організаційна структура музею складається із директора, його заступників, наукових співробітників, адміністративно-допоміжного та технічного персоналу і представлена на рис. 1.2.

Рисунок 1.2 – Організаційна структура Музею історії Дніпра

Джерело: [9]

Як бачимо із рис. 1.2, керівником музею є його Директор, якому безпосередньо підпорядковуються заступник, заступник з наукової роботи,

заступник з експозиційної роботи, головний інженер, адміністративний персонал: головний бухгалтер, адміністратор системи, юрисконсульт, секретар, інспектор з кадрів, а також головний інженер.

Головному інженеру підпорядковується такий допоміжний персонал: робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків, двірник, прибиральник. У підпорядкуванні головного бухгалтера перебуває касир. Заступник з експозиційної роботи є безпосереднім керівником художника-дизайнера першої категорії та музейного доглядача. Науковий відділ, окрім заступника з наукової роботи, включає провідного наукового співробітника та двох старших наукових співробітників.

У 2022 році музей ненадовго призупинив роботу у зв'язку з початком бойових дій. Було демонтовано експозицію. З березня 2022 року частина робітників була виведена з простою. Частково відновлено експозицію (оригінали замінені копіями). З березня по травень 2022 року включно музей працював для внутрішньо переміщених осіб, приймаючи організовані групи. З метою забезпечення безпеки відвідувачів було зроблено реконструкцію музейного укриття, а саме укриття включено до реєстру найпростіших укриттів міста Дніпра.

Наприкінці травня 2022 року замість Ночі музеїв було проведено акцію «Волонтерство поза часом» у партнерстві з різними волонтерськими організаціями. Під час акції відвідувачі мали змогу долучитися до волонтерської діяльності (спробувати плести маскувальні сітки, кікімор, робити окопні свічки тощо, паралельно отримуючи супровідну історичну інформацію). З червня 2022 року роботу музею було поновлено. Була повністю відновлена експозиція, розпочався прийом відвідувачів на комерційній основі, але тарифи були знижені, що відобразилось на фінансових результатах.

В той же час музей написав заявку та виграв грант від фонду «Ізоляція» та Європейського союзу на реалізацію музейно-терапевтичної платформи «ТОЧКА СХОДУ» спрямованої на інтеграцію ВПО до місцевої спільноти Дніпра. Проєкт передбачав проведення низки арт-терапевтичних майстер-

класів на базі музею та виїзних акцій до різних районів міста. Під час акцій глядачі (ВПО та місцеві мешканці) могли отримати короткі історичні довідки про історію міста та району, інформаційні флаєри, прийняти участь у історичних вікторинах з призами та подивитися театралізовану сценку про козацьке походження міста Дніпро. Проєкт реалізовувався з липня по жовтень 2022 року.

Орієнтуючись на суспільний запит, з серпня 2022 року у співпраці з центром «Я-Маріуполь», фотографами-вихідцями з Маріуполя та мисткинею Діаною Берг музей почав реалізацію тимчасової виставки «Укриття. Маріуполь». Виставка поєднувала в собі традиційну фотовиставку, інсталяції та креативний підхід. Музейними співробітниками була розроблена екскурсія по виставці. Організована в укритті музею, виставка сприяла розширенню виставкової площі музею. Це також розширило можливості роботи з відвідувачами музею під час повітряних тривог.

Таким чином, попри простій протягом частини року, завдяки вжитим заходам (поновленню експозиції, відкриттю укриття, новим музейним продуктам та грантовим програмам), а також значної зацікавленості музеєм з боку ВПО та місцевими мешканцями, кількість відвідувачів музею у 2022 році у порівнянні з довоєнним 2021 роком не тільки не зменшилася, але навіть зросла (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 – Річні показники результативності діяльності Музею історії Дніпра, одиниць

Рік	Кількість експонатів	Кількість відкритих виставок	Кількість проведених екскурсій	Кількість відвідувачів	Кількість наукових видань	Кількість експозиційних планів
2022	1303	1	4190	6270	30	1
2021	977	0	427	4190	29	5
2020	53	2	10	10	20	6

Джерело: [9]

Протягом аналізованого періоду спостерігається значне збільшення

кількості експонатів з 2020 по 2021 рік (на 924 експонати, +1743%), та подальше збільшення в 2022 році (на 326 експонатів, +33.4%). Відсутність відкритих виставок у 2021 році пов'язана із обмеженнями пандемії. Також спостерігається значне збільшення кількості проведених екскурсій у 2022 році (на 3763 екскурсії, +881.7%) і, відповідно, значне збільшення кількості відвідувачів (на 2080 відвідувачів, +49.6%). Позитивною тенденцією є постійне збільшення кількості наукових видань кожен рік (на 9 видань у 2021 році, +45%, та на 1 видання у 2022 році, +3.45%).

Паралельно наукові співробітники музею також проводять пішохідні екскурсії між різними музейними локаціями в центрі міста (Музей ім. Вадима Сідюра, меморіальна бібліотека української діаспори імені сенатора Джона Маккейна, Музей історії Дніпра), які отримали назву «Тур сучасним Дніпром». В музеї працює міні-крамниця із сувенірною продукцією, де відвідувачі можуть придбати брендові блокноти, міні-магніти, чашки, флешки, шопери, блокноти та інше (рис. 1.3).

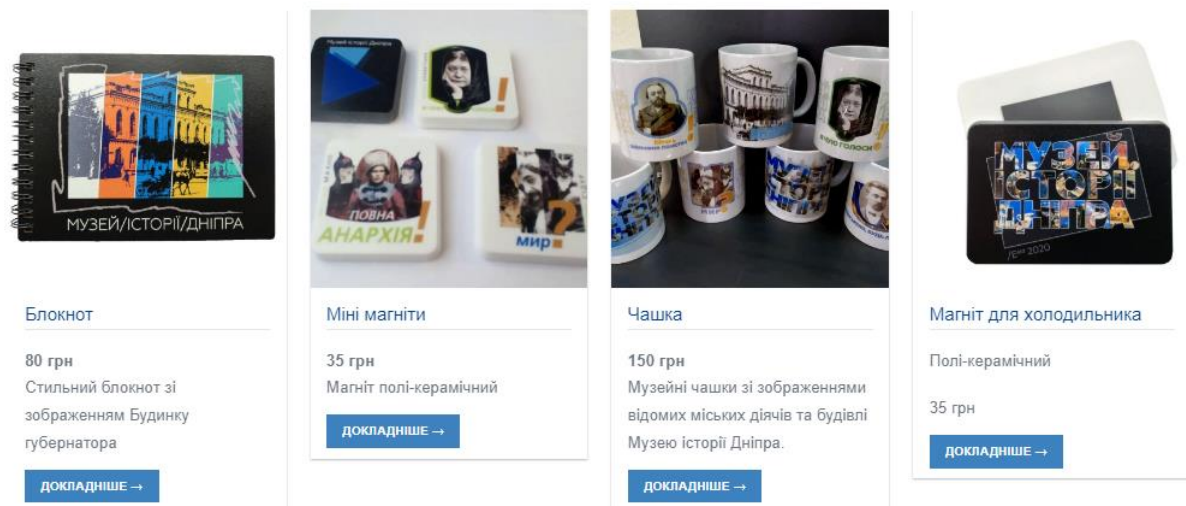

Рисунок 1.3 – Зразки сувенірної продукції музею

Джерело: [15]

У той же час внаслідок бойових дій було призупинено плани зі створення другої черги музею та реконструкції філії – музею лоцманів Дніпрових порогів. Фінансові результати діяльності музею за 2020-2022 рр. наведені в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 – Фінансові результати діяльності КП «Музей історії Дніпра»
Дніпровської міської ради, тис. грн

Назва статті	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Разом доходи	67,2	5134,4	6936,6
Разом витрати	(2723,9)	(5224,3)	(9786,4)
Чистий прибуток (збиток)	-2656,7	-89,9	-2849,8

Джерело: [9]

Дані свідчать про величезне збільшення доходів у 2021 році порівняно з 2020 роком (на 5067,2 тис. грн, +7541%), та подальше зростання у 2022 році (на 1802,2 тис. грн, +35.1%). Також спостерігаємо значне зростання витрат у 2021 році порівняно з 2020 роком (на 2500,4 тис. грн, +91,8%), та ще більше зростання витрат у 2022 році (на 4562,1 тис. грн, +87,4%). Значне зменшення збитків у 2021 році (на 2566,8 тис. грн, +96,6%), проте різке зростання збитків у 2022 році (на 2759,9 тис. грн, -3071%).

Значне збільшення доходів у 2021 році свідчить про успішні маркетингові заходи, можливе збільшення кількості відвідувачів, продаж квитків, послуг, сувенірів та, можливо, фінансування від державних чи приватних донорів. Збереження позитивної динаміки у 2022 році свідчить про стабільний розвиток музею та зростання його популярності.

Витрати зростають пропорційно до доходів, що може вказувати на розширення діяльності музею, інвестиції у нові експозиції, ремонтні роботи, збільшення штату працівників або інші операційні витрати. Необхідно звернути увагу на контроль витрат, щоб зменшити їх вплив на фінансовий результат.

Рекомендації щодо поліпшення фінансового стану музею включають такі заходи:

1) проводити детальний аналіз витрат для визначення можливостей оптимізації та зменшення операційних витрат;

2) розглянути можливості залучення додаткових фінансових ресурсів через гранти, спонсорство, проведення платних заходів, розвитку сувенірної продукції;

3) продовжувати активну маркетингову діяльність для залучення більшої кількості відвідувачів, розширення аудиторії та збільшення доходів;

4) розробити довгострокову фінансову стратегію, що включатиме прогнозування доходів та витрат, аналіз ризиків та планування інвестицій у розвиток музею.

Таким чином, музей демонструє значний потенціал для розвитку, проте для забезпечення фінансової стабільності та подальшого зростання необхідно звернути увагу на оптимізацію витрат та пошук додаткових джерел фінансування.

1.2. Потенціал розвитку музейного туризму в м. Дніпро

Музеї Дніпра представляють багату історичну та культурну спадщину міста, охоплюючи різні аспекти мистецтва, науки та історії. Ось характеристика основних музеїв із них [14].

1. Дніпровський національний історичний музей імені Дмитра Яворницького.

Рік заснування: 1849. Один з найстаріших музеїв України, що зберігає понад 250 тисяч експонатів. В музеї знаходиться знаменита Діорама «Битва за Дніпро».

Колекції: Археологічні артефакти, козацькі реліквії, етнографічні матеріали, документи, фотографії, предмети побуту та мистецтва.

2. Музей українського живопису

Рік заснування: 2013. Музей зосереджений на українському образотворчому мистецтві. Регулярно проводяться виставки сучасних митців, тематичні експозиції та майстер-класи.

Колекції: Роботи українських художників різних періодів, зокрема ХХ-ХХІ століть.

3. Музей Сучасної Війни (колишній музей АТО)

Рік заснування: 2016. Музей, присвячений подіям на Сході України та

участі у них жителів Дніпропетровщини. В 2022 році експозиція розширена і музей перейменовано. Музей організовує виставки та заходи, присвячені сучасним військовим подіям та героїзму українських воїнів.

Колекції: Фотографії, особисті речі військових, зброя, техніка, документи, артефакти з зони АТО.

4. Художній музей Дніпра

Рік заснування: 1914. Один з найбільших музеїв України, що представляє образотворче мистецтво. В музеї зберігаються роботи як українських, так і зарубіжних митців.

Колекції: Живопис, графіка, скульптура, декоративно-ужиткове мистецтво від XVIII століття до сучасності.

5. Музей історії єврейського народу та Голокосту в Україні.

Рік заснування: 1999. Унікальний музей, який розповідає про життя єврейської громади в Україні та трагедію Голокосту.

Колекції: Документи, фотографії, особисті речі, релігійні предмети, відеосвідчення.

6. Музей «Літературне Придніпров'я»

Рік заснування: 1998. Музей, присвячений літературним діячам Придніпров'я. Тут регулярно проводяться літературні вечори, презентації книг та зустрічі з авторами.

Колекції: Літературні твори, особисті речі письменників та поетів, фотографії, документи.

7. Дніпровський планетарій

Рік заснування: 1968. Планетарій є важливим освітнім центром, який популяризує астрономію та природничі науки, заклад проводить лекції, астрономічні шоу та освітні програми для дітей та дорослих.

Колекції: Астрономічні прилади, моделі космічних апаратів, фотоматеріали.

Ці музеї разом створюють багатогранний культурний простір, який представляє різні аспекти історії, культури, мистецтва та науки. Вони грають

важливу роль у збереженні та популяризації культурної спадщини Дніпра та України, а також сприяють освіті та культурному розвитку місцевого населення і туристів (рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Унікальні музеї Дніпра, які формують атрактивний потенціал музейного туризму міста

Джерело: [9]

Рекомендації для музеїв Дніпра полягають у комплексній стратегії розвитку та мультиплікації атрактивного потенціалу існуючих музеїв. Цьому може сприяти впровадження віртуальних турів, мобільних додатків та інтерактивних експонатів для покращення взаємодії з відвідувачами.

Активна співпраця з міжнародними музеями та культурними інституціями для організації спільних виставок та обміну експонатами. Важливим також є створення комфортних умов для відвідувачів, включаючи доступність для людей з обмеженими можливостями.

Маркетинг та просування музеїв повинен включати використання сучасних методів маркетингу для залучення туристів та підвищення популярності музеїв. Важливою складовою популяризації музеїв є розробка та впровадження освітніх програм для різних вікових груп, що сприятимуть

підвищенню інтересу до історії та культури.

Застосування цих стратегій допоможе музеям Дніпра стати більш привабливими для відвідувачів та зробить їх важливими центрами культурного та освітнього життя міста.

1.3. Міжнародний досвід організації музейного туризму як стратегічний орієнтир музеїв Дніпра

Як показує світова практика, творче і продумане включення музеїв в систему туристичної індустрії – це шлях взаємовигідного співробітництва. Крім того можливості фінансової підтримки об'єктів культурної спадщини залежать від включення їх в туристичні програми. Саме туризм дозволяє великій кількості людей, які приїжджають з різних кінців світу, ознайомитися з унікальними культурними цінностями. Позитивні наслідки впливу туризму на музейну діяльність полягають, зокрема, у створенні музеїв там, де раніше їх ніколи не було. Прикладом може служити музей, розташований у Каталонії (Іспанія) у монастирі Санта-Крус та Санта Марія де Поблет.

Інший приклад – Юнібакен – дитячий культурно-розважальний центр, «музей казок», розташований в Стокгольмі на острові Юргорден (рис. 1.5).

Рисунок 1.5 – Зразок експозиції музею Юнібакен (Стокгольм)

Джерело: [21]

У музеї змодельовані місця з різних дитячих творів шведських письменників, перш за все Астрід Ліндгрєн, а також Туве Янссон, Ельзи Бєсков і низки інших, які можна не тільки оглянути, але й пограти в них. Щодня проводяться спектаклі та інші дитячі розважальні заходи. У музеї є також ресторан і книгарня, в якій можна придбати дитячі книги різними мовами. Однією з особливостей музею є казковий поїзд, на якому відвідувачі можуть подорожувати сценами з книг Астрід Ліндгрєн.

З самого початку ідея полягала в подорожі на маленькому поїзді деякими розповідями Астрід. Вони будуть представлені у вигляді картин, освітлення, діалогів та музики. Завдання створення декорацій було передано ілюстратору Маріт Торнквіст, стратегією якої стало завжди повертатися до історій та бути вірним тексту. І тісно співпрацювати з самої Астрід Ліндгрєн при створенні сцен.

На створення Story Train пішло майже два роки. У цей період шведський театральний і музичний світ практично позбавлений провідних талантів сценографії – над Юнібакєном працювали лялькарі, художники-декоратори, реквізитори, театральні тєслярі, відкриття відбулось 8 червня 1996 року. Сама Астрід Ліндрєн була дуже задоволена результатом.

Сьогодні Юнібакєн – це дитячий культурний центр, у центрі якого лежать книги. Все, що ми робимо, ґрунтується на нашій кінцевій меті: пробудити бажання читати. Ми хочемо заохочувати творчість та уяву – і показати шлях до чаклунства між сторінками. Ми робимо це за допомогою виставок та театральних вистав, заснованих на творах найкращих авторів дитячих книг Скандинавського регіону. Ми безперечно є одним з найбільших виробників дитячого театру в країні, ставлячи понад 1500 вистав на рік, а наш дитячий книгарня є найбільшим у Швеції. Прибуток, який ми отримуємо, реінвестується в нашу діяльність – акціонерам нічого не виплачується як дивідєнди. А Юнібакєн не отримує державного фінансування – він повністю фінансується за рахунок власних доходів.

Мета музею – продовжувати створювати, надихати та стимулювати в душі Астрід Ліндгрєн. Ми хочемо бути місцем, де діти та дорослі зустрічаються та отримують враження, які тривають довше, ніж поїздка на каруселі. Ми хочемо бути дитячим культурним центром, який не ухиляється від складних питань, але наважується говорити про все, що є важливим у житті. Так само, як це зробила Астрід Ліндгрєн у своїх книгах. Як і всі фантастичні автори та ілюстратори, яких ми відкриваємо сьогодні

Слід зазначити, що останнім часом у всьому світі будується багато нових музеїв. Серед них, в першу чергу, звертають на себе увагу будівлі, які претендують на роль духовного центру в культурному просторі. Як правило, ці споруди є помітними, часом агресивними за своїм характером, блискаючими винятковою сміливістю і оригінальністю.

Вони претендують як на статус містобудівної доміанти, так і на символічне маркування території, яка є центром сучасної культури, місцем, де народжується нове мистецтво. Таким, наприклад, є Музей мистецтв Мілуокі (США), побудований за проектом Сантьяго Калатрави в 2001 році (рис. 1.6).

Рисунок 1.6 – Будівля музею мистецтв Мілуокі (США)

Джерело: [21]

Будівля музею побудована з найрізноманітніших матеріалів: бетону і скла, дерева і мармуру. Здалеку вона схожа на величезну білу птицю, що розкрила свої широкі крила прямо над озером Мічиган.

Багато музеїв світу пропонують комплексні квитки, так звані музейні карти. Музейні карти в Європі дуже популярні серед туристів, оскільки вони надають можливість відвідати кілька музеїв та культурних об'єктів за зниженою ціною або навіть безкоштовно (рис. 1.7).

Наприклад, Paris Museum Pass (Париж, Франція) надає безкоштовний доступ до понад 50 музеїв та пам'яток у Парижі та його околицях. Музеї, включені до карти: Лувр, Музей Орсе, Центр Помпіду, Сент-Шапель, Консьєржері, Пантеон та інші. Тривалість дії карти: 2, 4 або 6 днів. Додаткові послуги, які включені в програму: безкоштовний вхід без черг до багатьох об'єктів, знижки на деякі додаткові послуги та тури.

Популярністю користується Berlin WelcomeCard Museum Island (Берлін, Німеччина). Карта включає безкоштовний вхід до п'яти музеїв на Музейному острові, а також необмежений проїзд у громадському транспорті Берліна. Музеї, включені в програму: Пергамський музей, Старий музей, Новий музей, Стара національна галерея, Музей Бодє. Тривалість дії карти: 72 години. Додаткові послуги: Знижки на різноманітні тури, театральні вистави, ресторани, магазини та інші музеї.

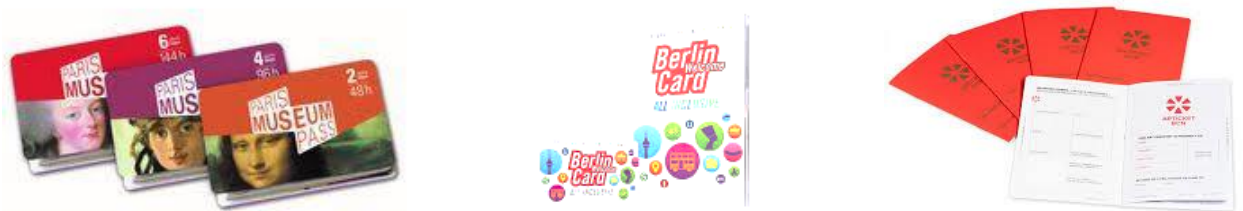

Рисунок 1.7 – Зразки європейських музейних карт

Джерело: [21]

Barcelona Museum Pass (Барселона, Іспанія) надає доступ до шести найкращих музеїв Барселони, зокрема це Музей Пікассо, Національний музей

мистецтва Каталонії, Фонд Жоана Міро, Центр сучасної культури Барселони (СССВ), Музей сучасного мистецтва Барселони (МАСВА), Музей єгипетського мистецтва. Тривалість: Без обмеження у часі, діє до шести місяців з моменту першого використання. Додаткові послуги: Безкоштовний вхід до вказаних музеїв без черг.

Ці музейні карти допомагають туристам ефективно планувати свої подорожі, заощаджувати гроші та час, а також отримувати більше вражень від відвідування культурних об'єктів. Організація музейного туризму є важливим аспектом розвитку культурних інституцій і може стати стратегічним орієнтиром для музеїв Дніпра. Ось декілька ключових аспектів міжнародного досвіду, які можуть бути корисними для музеїв Дніпра:

1. Використання сучасних технологій. Наприклад, Лувр в Парижі та Британський музей в Лондоні активно використовують віртуальні тури, що дозволяє відвідувачам з усього світу ознайомлюватись з колекціями онлайн.

Інтерактивні експонати: Музей Ван Гога в Амстердамі використовує інтерактивні дисплеї та мультимедійні презентації, щоб забезпечити глибше розуміння творчості художника.

2. Партнерства та співпраця. Співпраця з іншими музеями для організації тимчасових виставок, як це роблять музеї Ватикану та Метрополітен-музей у Нью-Йорку. Обмін експонатами сприяє культурному обміну та дозволяє музеям отримувати нові та унікальні експонати на певний час.

3. Розвиток інфраструктури. Музей Гуггенхайма в Більбао інвестував у сучасну інфраструктуру, забезпечуючи легкий доступ, комфортні умови для відвідувачів та інтерактивні зони відпочинку. Створення культурних кластерів, де кілька музеїв та культурних закладів розташовані поруч, як це зроблено на Музейному острові в Берліні.

4. Використання соціальних мереж, спеціалізованих туристичних платформ та інфлюенсерів для просування музеїв, як це роблять у Музеї сучасного мистецтва (MoMA) у Нью-Йорку. Пропозиція тематичних турів, які розповідають про певні аспекти історії чи культури, як це роблять, наприклад,

у музеї Прадо в Мадриді.

5. Освітні програми. Розробка програм для школярів, студентів та дорослих, що включають інтерактивні лекції, майстер-класи та семінари, як це практикується в Національній галереї в Лондоні. Залучення волонтерів для проведення екскурсій, допомоги у організації заходів та інших аспектів діяльності музею, як це роблять у багатьох музеях США.

6. Сталий розвиток. Впровадження екологічно чистих практик, таких як використання енергоефективних технологій та матеріалів, як це роблять у Музеї природної історії в Лондоні. Розробка програм для місцевих громад, включаючи безкоштовні дні відвідувань, спеціальні програми для малозабезпечених верств населення.

РОЗДІЛ 2

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МУЗЕЙНОГО ТУРИЗМУ

2.1. Особливості створення та організації музейних турів в умовах війни

Умови роботи музеїв України під час війни сильно змінилися, і музеї були змушені адаптуватися до нових реалій. Наприклад, Національний музей історії України з початком війни здійснив термінову евакуацію найцінніших експонатів. Було вжито заходів для забезпечення безпеки колекцій, включаючи переміщення їх у захищені місця. Музей Ханенків також евакуював частину своєї колекції, а решту експонатів перемістив у підвали та спеціально захищені приміщення.

Багато музеїв змушені змінювати режим роботи. Так, Львівський національний музей скоротив робочі години та обмежив кількість відвідувачів. Було також організовано чергування працівників для забезпечення безпеки музею (рис. 2.1).

Рисунок 2.1 – режим роботи Львівського національного музею під час воєнного стану

Джерело: [16]

Одеський художній музей вимушено закритися на деякий час через небезпеку обстрілів, але продовжував працювати над онлайн-експозиціями та віртуальними турами. В жовтні 2023 музей постраждав від чергового обстрілу.

Національний художній музей України почав активно розвивати онлайн-платформи, пропонуючи віртуальні тури, онлайн-виставки та вебіари. Це дозволило музею залишатися на зв'язку з аудиторією та продовжувати свою освітню місію. Музей історії Києва запропонував відвідувачам можливість переглядати онлайн-експозиції та брати участь у віртуальних турах. Це сприяло популяризації музею в умовах обмеженого фізичного доступу.

Музеї в умовах війни активно провадять волонтерську діяльність та здійснюють підтримку громад і ВПО. Музей Майдану з початком війни став одним з центрів волонтерської допомоги, організовуючи збір гуманітарної допомоги та підтримку для постраждалих громадян. Харківський історичний музей активно долучився до волонтерської діяльності, допомагаючи захищати місто та надаючи підтримку місцевим жителям.

Освітні програми та культурні ініціативи також не втрачають своєї актуальності в умовах війни. Музей Івана Гончара, наприклад, організував серію онлайн-лекцій, майстер-класів та освітніх програм, спрямованих на підтримку культурного життя та морального духу громади, як і музей історії Дніпра.

У перший день повномасштабного вторгнення російські війська почали наступ на Херсон і зрештою захопили його. У листопаді 2022 року захисники ЗСУ визволили місто від російських окупантів. За тиждень до того, як у місто увійшли українські війська, росіяни завершили вивозити роботи митців із художнього музею. Із 31 жовтня по 4 листопада 2022 року звідти було викрадено понад 10 тисяч творів мистецтва. Міністерство культури та інформаційної політики України разом з Національним агентством з питань запобігання корупції створили робочу групу Art Sanct Task Force, щоб відстежувати торгівлю предметами мистецтва, які були викрадені росіянами. Міжнародні й українські правоохоронні органи та профільні організації

працюють над тим, щоб притягнути Росію до відповідальності, запобігти міжнародному трафіку викраденого з українських приватних і державних колекцій та повернути цінності в Україну [13].

Музеї України в умовах війни продемонстрували високу адаптивність та здатність швидко реагувати на кризові ситуації. Основні заходи, які вживали музеї для забезпечення своєї діяльності під час війни, включали евакуацію та захист колекцій, переміщення найцінніших експонатів у безпечні місця для їх збереження, адаптація режиму роботи, розвиток онлайн-платформ для забезпечення доступу до музейних експозицій та освітніх програм, підтримка громади через волонтерську діяльність та гуманітарну допомогу, продовження освітньої діяльності та культурних програм для підтримки морального духу населення. Ці заходи допомогли музеям не лише зберегти свої колекції, але й підтримувати зв'язок з аудиторією та відігравати важливу роль у суспільстві в складний воєнний час.

Віртуальні тури музеями просто неба стали важливою частиною культурного життя в Україні, особливо в умовах війни та пандемії. Вони дозволяють відвідувачам ознайомитися з експозиціями, не виходячи з дому.

Національний музей народної архітектури та побуту України (Пирогів) пропонує віртуальні тури через свій офіційний сайт та соціальні мережі, що дозволяє відвідувачам побачити експозиції у форматі 360-градусних панорам.

Музей народної архітектури та побуту Шевченківський гай (Львів) відображає життя українського села в різних історичних періодах. Доступні онлайн-екскурсії, які дозволяють детально оглянути експонати та дізнатися більше про традиції та культуру різних регіонів України.

Музей народної архітектури та побуту в Ужгороді демонструє онлайн традиційні будівлі та предмети побуту жителів Закарпаття. Віртуальні тури доступні і в музеї просто неба «Запорізька Січ» на острові Хортиця.: Віртуальні тури дозволяють відвідувачам побачити реконструкцію січі, традиційні козацькі будівлі та дізнатися більше про життя козаків.

Музей-скансен в Переяславі – один з найбільших музеїв просто неба в

Україні, що представляє різні аспекти історії та культури українського народу. Доступні онлайн-екскурсії, які дозволяють побачити різноманітні архітектурні об'єкти та експонати музею (рис. 2.2).

Рисунок 2.2 – Інтерактивна мапа етнографічних музеїв просто неба, які пропонують віртуальні тури

Джерело: [10]

В умовах війни такі музеї надають можливість безпечно відвідати музей з будь-якої точки світу, не виходячи з дому. Віртуальні тури допомагають зберегти та популяризувати культурну спадщину, особливо в умовах війни. Використання віртуальних турів у навчальних закладах для ознайомлення студентів з історією та культурою України. Віртуальні тури музеями просто неба в Україні надають унікальну можливість побачити культурну спадщину країни, не зважаючи на фізичні відстані та обмеження. Вони сприяють популяризації музеїв, освітніх програм та збереженню історичних пам'яток.

Як ми можемо спостерігати з узагальнення ключових факторів, що перешкоджають системному відновленню безпеки музейного потенціалу України на нинішньому етапі в умовах воєнного стану (рис. 2.3), окремі з них можливо було передбачити вже на етапі окупації Криму. Зміщуючи кут зору у темпоральній перспективі на найближче майбутнє можемо зауважити, що загрози невпинно зростають.

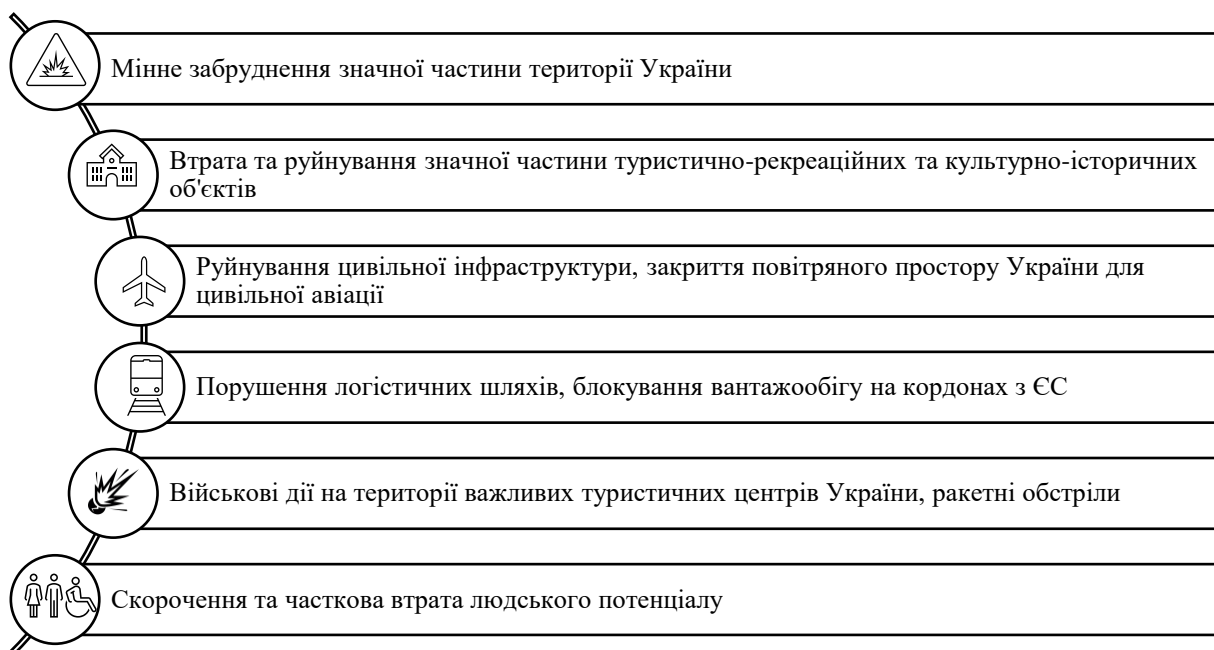

Рисунок 2.3 – Основні перешкоди розвитку туризму у реаліях війни

Джерело: створено автором на основі [3; 24]

Загалом, війна мала значний негативний вплив на музейну сферу в Україні, спричинивши як прямі, так і непрямі збитки, але також стимулювала певні регіони до активізації культурної діяльності та збереження спадщини (рис. 2.4).

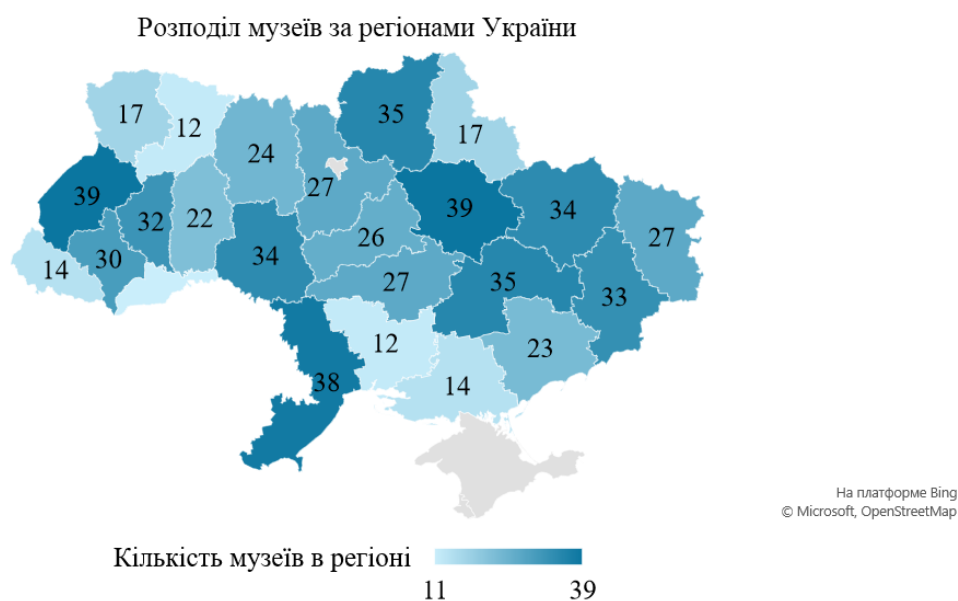

Рисунок 2.4 – Кількість музеїв за регіонами України станом на листопад 2023, одиниць

Джерело: складено автором на основі [8]

Повномасштабна військова агресія росії несе за собою здебільшого повне знищення і, подекуди, часткове руйнування не лише людських життів, але й природно-рекреаційних ресурсів, туристичних об'єктів, а що найгірше – національної культурної спадщини. Український інститут національної пам'яті ретельно документує воєнні злочини, вчинені агресором проти пам'яток культури, однак навіть одержання компенсацій не поверне втраченого культурно-історичного надбання. Проаналізуємо динаміку зміни кількості музеїв в регіонах України (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Зміна кількості музеїв протягом 2021-2023 рр., одиниць

Назва області	2023	2022	2021	Темп приросту, 2022/2021	Темп приросту, 2023/2021
Україна, всього	667	662	671	-1.34%	-0.60%
Вінницька	34	33	34	-2.94%	0.00%
Волинська	17	18	18	0.00%	-5.56%
Дніпропетровська	35	32	33	-3.03%	6.06%
Донецька	33	33	33	0.00%	0.00%
Житомирська	24	24	24	0.00%	0.00%
Закарпатська	14	14	14	0.00%	0.00%
Запорізька	23	23	23	0.00%	0.00%
Івано-Франківська	30	29	28	3.57%	7.14%
Київська	27	25	26	-3.85%	3.85%
Кіровоградська	27	27	27	0.00%	0.00%
Луганська	27	27	27	0.00%	0.00%
Львівська	39	39	37	5.41%	5.41%
Миколаївська	12	12	12	0.00%	0.00%
Одеська	38	36	38	-5.26%	0.00%
Полтавська	39	39	39	0.00%	0.00%
Рівненська	12	12	12	0.00%	0.00%
Сумська	17	17	17	0.00%	0.00%
Тернопільська	32	33	33	0.00%	-3.03%
Харківська	34	36	36	0.00%	-5.56%
Херсонська	14	14	14	0.00%	0.00%
Хмельницька	22	22	22	0.00%	0.00%
Черкаська	26	27	28	-3.57%	-7.14%
Чернівецька	11	10	11	-9.09%	0.00%
Чернігівська	35	35	35	0.00%	0.00%
м.Київ	45	45	50	-10.00%	-10.00%

Джерело: створено автором на основі [8]

Загальна кількість музеїв в Україні зменшилась з 671 у 2021 році до 667 у 2023 році. У 2022 році порівняно з 2021 роком $-1,34\%$, а у 2023 році порівняно з 2021 роком $-0,60\%$. Це свідчить про невелике, але стабільне скорочення кількості музеїв.

Зменшення кількості музеїв відбулось в таких регіонах:

- м. Київ: з 50 до 45 музеїв, темп приросту -10% за два роки;
- Черкаська область з 28 до 26 музеїв, темп приросту $-7,14\%$ за два роки;
- Харківська область з 36 до 34 музеїв, темп приросту $-5,56\%$ за два роки.
- Одеська область з 38 до 36 музеїв, темп приросту $-5,26\%$ за останній рік;
- Волинська область з 18 до 17 музеїв, темп приросту $-5,56\%$ за два роки.

Однак, є регіони, які демонструють стабільне збільшення кількості музеїв, це, зокрема:

- Івано-Франківська область з 28 до 30 музеїв, темп приросту $7,14\%$ за два роки;
- Львівська область з 37 до 39 музеїв, темп приросту $5,41\%$ за два роки;
- Дніпропетровська область з 33 до 35 музеїв, темп приросту $6,06\%$ за два роки;
- Київська з 26 до 27 музеїв, темп приросту $3,85\%$ за два роки.

Багато регіонів залишилися з незмінною кількістю музеїв протягом цих років, включаючи Житомирську, Закарпатську, Запорізьку, Кіровоградську, Луганську, Миколаївську, Полтавську, Рівненську, Сумську, Херсонську, Хмельницьку, Чернігівську області. Зменшення кількості музеїв найбільш помітне у Києві, Харківській та Одеській областях. Це може бути пов'язано з різними факторами, в першу чергу безпековими, однак неможна виключати і економічні проблеми, реструктуризацію культурних установ, вплив пандемії та інші причини.

Збільшення кількості музеїв спостерігається в Івано-Франківській, Львівській, Дніпропетровській та Київській областях, що свідчить про активний розвиток музейної справи, активізацію міграційних процесів, збільшення

інтересу до культурних об'єктів у цих регіонах. Стабільна ситуація у багатьох областях свідчить про відсутність значних змін у кількості музеїв, що може вказувати на стабільне фінансування та підтримку культурних установ. Такий аналіз допомагає зрозуміти загальні тенденції в розвитку музейної справи в Україні та виділити регіони, де відбуваються значні зміни.

Загалом, опитування, проведено спільно Unicef та Державним агенством розвитку туризму України в 2023 році, дозволило виявити значні зміни в тенденціях розвитку внутрішнього туризму України (рис. 2.5).

Рисунок 2.5 – Переваги українців у виборі видів відпочинку в 2023 році

Джерело: [23]

Так, 28,4% опитаних українців відзначили, що цікавляться культурним туризмом, в тому числі музейним. Це свідчить про значний потенціал музеїв на конкурентному ринку внутрішнього туризму.

Пріоритетними напрямками державного регулювання туристичної діяльності є підтримка і розвиток внутрішнього і в'їзного туризму. У туризм залучено величезну кількість людей і ресурсів, і тому способи державного регулювання туристичної діяльності відрізняються великою різноманітністю.

Реалізація способів держрегулювання розподіляється за чотирма основними напрямками: 1) вдосконалення методів державного регулювання; 2) державна підтримка туризму; 3) створення умов для формування сталого розвитку туризму; 4) підвищення координуючої ролі органів виконавчої влади в сфері туризму [6].

Отже, проблема номер один, як це часто буває в українських реаліях – законодавче поле, яке потрібно все більше пристосовувати до умов ринкової економіки. Це не означає, що музеї потрібно відпустити у вільне плавання і перестати їх фінансувати. Але можна дати можливість і, що не менш важливо, – навчити – заробляти додаткові кошти для власного розвитку. Друга проблема – переорієнтувати музеї на те, що вони не є місцем, де цінні артефакти зберігаються від стороннього ока, а повноцінним учасником ринкових відносин, які повинні конкурувати за своїх клієнтів. А це означає розвернутися обличчям до людей. Одне зі стратегічних завдань – розвиток музею, як своєї туристської фірми. Однак туризм тоді стає для музеїв чимось більшим. Музей, що працює в сфері туризму, це музей, який змінив своє ставлення до людей, музей, готовий пристосовуватися до побажань інших аж до зміни графіка роботи.

Покращення співпраці музеїв із туристичним сектором – процес, який вигідний обоим сторонам. Але потрібно усвідомити, що туристичний бізнес аж ніяк не зобов'язаний матеріально допомагати музеям, щоб покращити їхню туристичну привабливість. Бо завдання у бізнесу в ринкових умовах – заробляти, створювати додану вартість і робочі місця. Тому більше кроків назустріч туризму повинні зробити саме музеї, а також законодавці, які можуть дуже суттєво допомогти музеям у цьому.

2.2. Створення та обґрунтування туристичної програми «Музейна карта Дніпра»

В Україні існує кілька музейних карт, які пропонують відвідувачам

доступ до різних музеїв за зниженою ціною або навіть безкоштовно. Ось кілька прикладів:

1. Kyiv Pass

Опис: Туристична карта, що надає доступ до основних музеїв та пам'яток Києва, а також знижки на екскурсії та в деяких ресторанах і магазинах.

Музеї: Києво-Печерська лавра, Музей історії України, Національний художній музей України, Музей Ханенків та інші.

Тривалість: Пропонуються картки на 24, 48 та 72 години.

Додаткові послуги: Картка включає безкоштовний проїзд на деяких видах громадського транспорту, а також знижки на екскурсії та тури.

2. Lviv City Card

Опис: Карта для туристів, що надає можливість безкоштовно відвідати музеї Львова та отримати знижки на екскурсії, в ресторанах і магазинах.

Музеї: Львівський історичний музей, Музей-Арсенал, Львівська галерея мистецтв, Музей народної архітектури і побуту "Шевченківський гай" та інші.

Тривалість: Картки доступні на 24, 48 та 72 години.

Додаткові послуги: Безкоштовний проїзд у міському транспорті, знижки на театральні вистави та інші культурні заходи.

3. Kharkiv Pass

Опис: Туристична карта, що дозволяє відвідувати музеї Харкова, а також отримувати знижки на інші туристичні послуги.

Музеї: Харківський історичний музей імені М.Ф. Сумцова, Харківський художній музей, Музей природи Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та інші.

Тривалість: Картки на 24, 48 та 72 години.

Додаткові послуги: Знижки на екскурсії, в ресторанах і магазинах, безкоштовний проїзд на деяких видах громадського транспорту.

4. Odessa Card

Опис: Туристична карта для відвідувачів Одеси, яка надає доступ до музеїв, знижки на екскурсії, харчування та шопінг.

Музеї: Одеський художній музей, Музей західного і східного мистецтва, Одеський історико-краєзнавчий музей та інші.

Тривалість: Картки на 24, 48 та 72 години.

Додаткові послуги: Знижки на послуги в ресторанах, кафе, магазинах та на екскурсії.

Ці картки сприяють розвитку музейного туризму, дозволяючи відвідувачам отримати доступ до основних музеїв за вигідними умовами. Вони також можуть включати додаткові переваги, такі як безкоштовний або знижений проїзд на громадському транспорті, знижки на екскурсії, харчування та інші послуги, що робить подорож зручнішою та економнішою.

Аналогічна програма має бути створена в Дніпрі, адже, згідно зі статистичними даними, в місті протягом 2021-2023 року не лише не закрилось жодного музею, а навіть спостерігається приріст на 6%. Містяни, ВПО і туристи охоче долучаються до безкоштовних екскурсій, тому важливо правильно побудувати маркетинг платного туру. Для цього нами було розроблено анкету (Додаток В) і проведено опитування на центральних вулицях міста у травні 2024 року. В опитуванні взяли участь 215 осіб, при обробці 24 анкети були визнані нерелевантними (пошкодженими або неповністю заповненими), тому вибірка склала 191 анкета. Результати опитування наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Розподіл відповідей респондентів анкетування «Дніпро музейний»

Питання	Варіант відповіді, % респондентів			
	А	Б	В	Г
1. Як часто Ви відвідуєте музеї під час подорожей?	25,1	49,3	20,6	5,0
2. Як часто Ви відвідуєте музеї рідного міста?	28,1	32,4	34,2	5,3
3. Якою, на Вашу думку, має бути вартість екскурсії музеєм?	29,7	41,4	18,7	10,2
4. Чи спонукала би Вас до частішого відвідування музеїв певна акційна пропозиція із додатковими знижками на відвідування музею, проїзд та харчування?	8,2	29,7	31,5	30,6

Джерело: складено автором

Віковий розподіл респондентів виявився наступним: до 20 років – 18,0%, 20-30 років – 15,6%; 30-45 років – 8,2%; 45-60 років – 25,1%; 60+ років – 33,1%. Таким чином, результати анкетування показали, що 49,3% відсотки опитаних відвідують музеї під час подорожей у тому випадку, якщо мають відповідні рекомендації від знайомих або із соціальних мереж чи ЗМІ. Доволі великий відсоток опитаних не витрачає час під час подорожей на музеї і вважає їх нецікавими – 25,1%.

Дещо інша ситуація складається із відвідуваннями музеїв у рідному місті. Тут спостерігаємо майже рівномірний розподіл респондентів: 28,1% опитаних востаннє були в музеї ще в школі, один раз на декілька років ходять в музеї рідного міста 32,4% містян, а найбільший відсоток респондентів – 34,2% – відвідують музеї хоча б раз на рік.

Відповіді респондентів на питання щодо вартості екскурсійних послуг музею розподілились наступним чином: 29,7% вважає, що відвідування музеїв має бути безкоштовним, 41,4% вважають справедливою вартість 50-100 грн, 18,7% респондентів обрали вартість 150-200, і лише 10,2% вважає справедливою ціну квитка більше 200 грн.

Акційні пропозиції зі знижками на відвідування музею, проїзд та харчування не цікаві 8,2% опитаних, 29,7% зацікавилися би в залежності від того, які музеї входитимуть до акції, а 31,5% – в залежності від розміру знижки. 30,6% респондентів були би безумовно зацікавлені в такій пропозиції.

Результати опитування дозволяють зробити наступні висновки. Більшість респондентів можуть зацікавитись у відвідуванні музеїв, якщо матимуть відповідну рекламну інформацію – тому у промоції музейних програм обов'язково мають брати участь місцеві інфлюенсери. Деякі із місцевих блогерів, співпраця із якими була би корисна для просування музейної програми Дніпра, перелічені нижче.

Дмитро Гармаш (@garmaash): відомий блогер, який пише про міські новини, культуру та подорожі. Його пости отримують велику кількість переглядів та коментарів.

Олена Шевченко (@dnepro_cooking): популярний кулінарний блогер, яка публікує рецепти та відгуки про місцеві ресторани. Її аудиторія зацікавлена в нових місцях та досвідах.

Антон Соколов (@dneprrfoodie): відомий фуд-блогер, який оглядає ресторани та кафе Дніпра. Часто відвідує кулінарні заходи та фестивалі.

Катерина Лебедєва (@k.lebedieva_art): художниця та арт-блогер, яка публікує свої роботи та розповідає про культурні події в Дніпрі.

Олександр Чорний (@alex_black_art): мистецтвознавець та куратор, який активно бере участь в організації виставок та культурних заходів у місті.

Марія Іванченко (@dneprrtraveler): блогерка, яка спеціалізується на подорожах по Україні, зокрема по Дніпру. Публікує цікаві маршрути та поради для туристів.

Іван Коваль (@ivan_travel_dnepr): відомий своїми захоплюючими подорожніми історіями та фотографіями з різних куточків України.

Ольга Соколова (@olga_sokolova_tv): телеведуча та журналістка, яка має велику аудиторію серед місцевих жителів. Часто бере участь у культурних проєктах та заходах.

Окрім того, нами розроблено попередній дизайн карти (рис. 2.6).

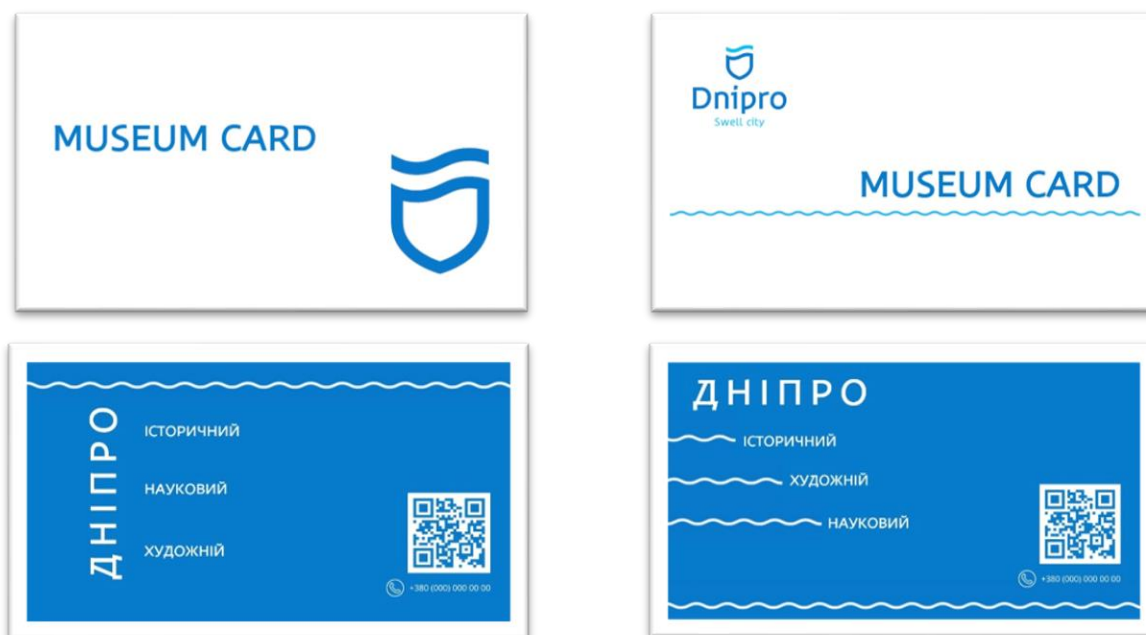

Рисунок 2.6 – Варіанти дизайну музейної карти Дніпра

Джерело: розроблено автором

Програма «Музейна карта Дніпра»

«Музейна карта Дніпра» пропонує відвідувачам можливість зануритися в багатогранний світ історії, мистецтва та науки через відвідування найважливіших музеїв міста. Програма розрахована на 3 дні, ви маєте можливість вільно конструювати зручний для вас маршрут та графік, що дозволяє максимально ефективно використати час та насолодитися культурними пам'ятками Дніпра.

Окрім того, до програми включено спеціальний триденний проїзний трамваями Дніпра та знижку 10% в мережі концептуальних закладів Дніпра «Тут весело!»: Time, Поплавок, Невідомий Петровський, Butchers & Bootleggers.

Програма включає 3 блоки.

Дніпро художній

1. Музей українського живопису. Музей зосереджений на українському образотворчому мистецтві, включаючи роботи ХХ-ХХІ століть. Музей з інноваційним цифровим простором

@artarea.dnipro

Адреса: Троїцька Площа, 5а. Зупинка трамваю «Центральна»

2. Дніпровський художній музей. Один з найбільших музеїв України, що представляє образотворче мистецтво від ХVІІІ століття до сучасності.

<https://artmuseum.dp.ua/>

Адреса: вул. Шевченка, 21. Зупинка трамваю «Історичний музей»

3. Музей митця Вадима Сідюра – це новітній простір, який допоможе осягнути мистецьку філософію всесвітньо відомого художника. В експозиції представлені архівні світлини, що торкаються різних етапів життя та творчості Вадима Сідюра.

<https://vidchuy.dp.ua/sidur>

Адреса: вул. Троїцька, 1, Маріїнська гімназія. Зупинка трамваю «Центральна»

Дніпро історичний

1. Музей історії Дніпра присвячений історії міста. Розташовується у Будинку губернатора – пам'ятці історії та архітектури національного значення.

<https://midnipro.museum/>

Адреса: вул. Воскресенська, 14. Зупинка трамваю: «Театральна»

2. Дніпровський національний історичний музей імені Дмитра Яворницького. Один з найстаріших музеїв України, що зберігає понад 250 тисяч експонатів.

<https://www.museum.dp.ua/uk/>

Адреса: пр. Д. Яворницького, 16. Зупинка трамваю «Історичний музей»

3. Меморіальний будинок-музей академіка Д. І. Яворницького. Будинок, у якому жив і працював Дмитро Іванович Яворницький. Типовий меморіальний будинок-музей, відкритий для відвідування в 1988 р.

<https://www.museum.dp.ua/uk/>

Адреса: пл. Шевченка, Зупинка трамваю «Історичний музей»

Дніпро науковий

1. Аерокосмічний музей. Дніпро був одним із потужних аерокосмічних центрів СРСР, залишки роботи ми й бачимо в музеї Національного центру аерокосмічної освіти. Екскурсії ведуть співробітники й аспіранти-науковці, від душі, але за радянською методологією. За кілька місяців до відвідування в нас була щаслива можливість порівняти цей музей із аналогічним у Вашингтоні: це саме той випадок, коли матеріальна база дуже схожа, але форма подання вирішує.

upaes.dp.ua

Адреса: пр. Науки, 26. Зупинка трамваю «Університет науки і технологій».

2. Планетарій «Ноосфера». Планетарій, що популяризує астрономію та природничі науки. Астрономічні шоу, лекції, освітні програми.

<https://dnipro.planetarium.com.ua/>

Адреса: Узвіз Крутогірний, 10. Зупинка трамваю «Центральна»

3. Музей історії Придніпровської залізниці. У музеї п'ять виставкових залів, кожен з яких відображає певну епоху розвитку Придніпровської залізниці, досягнення та здобутки цього періоду, розповідає про видатні постаті gorod.dp.ua/19261

Адреса: вул. Князя Ярослава Мудрого, 12. Зупинка трамваю «Театральна».

Розрахуємо вартість карти (табл. 2.3). Слід зауважити, що частина програми має бути дофінансована із міського бюджету у зв'язку із необхідністю організації просування програми, друком рекламних матеріалів, виготовленням фізичних музейних карток.

Таблиця 2.3 – Вартість екскурсійної програми «Музейна карта Дніпра»

Назва статті витрат	Вартість, грн
Дніпро історичний	120 грн
Дніпро науковий	150
Дніпро художній	120
Проїзний трамваєм Дніпра (3 доби)	30
Сервісний збір	30
Всього:	450

Джерело: складено автором

Натомість сумарна вартість відвідування кожного із дев'яти музеїв, включених до програми окремо склала би, враховуючи витрати на транспорт та додаткове екскурсійне обслуговування близько 800 грн. Економія складає 350 грн на особу, також кожен дорослий, який придбав карту, може безкоштовно провести із собою одну дитину віком до 12 років включно. Карту можна придбати у будь-якому музеї, включеному до програми, а також у Туристичному інформаційному центрі м. Дніпро за адресою площа Героїв, 1. Карта активується у перший день використання і діє 3 доби без можливості зупинки її дії.

Програма має бути запущена у тестовому форматі для оцінки

можливостей її просування. Для створення ефективного маркетингового плану слід врахувати кілька ключових аспектів: цільову аудиторію, унікальні пропозиції кожного музею, канали комунікації та стратегії просування. Цільова аудиторія програми:

1) туристи з України: люди, які цікавляться історією та культурою, шукають нові враження;

2) місцеві мешканці: люди, які хочуть глибше ознайомитись із власним містом;

3) студенти та школярі.

Доцільно створити для інфлюенсерів короткі відео-презентації про кожен музей, які можна використовувати в соціальних мережах. Важливою також є колаборація з готелями та ресторанами через включення інформації про програму в їхні рекламні матеріали.

Отже, ця екскурсійна програма дозволить відвідувачам Дніпра максимально насолодитися культурною спадщиною міста, відвідуючи найцікавіші музеї та об'єкти.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На основі досліджень, виконаних у кваліфікаційній роботі і спрямованих на удосконалення музейного туризму в м. Дніпро, зроблено наступні висновки:

1. Проаналізовано діяльність КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради. Визначено, що попри простій протягом частини року, завдяки вжитим заходам (поновленню експозиції, відкриттю укриття, новим музейним продуктам та грантовим програмам), а також значної зацікавленості музеєм з боку ВПО та місцевими мешканцями, кількість відвідувачів музею у 2022 році у порівнянні з довоєнним 2021 роком не тільки не зменшилася, але навіть зросла

2. Протягом аналізованого періоду спостерігається значне збільшення кількості експонатів з 2020 по 2021 рік (на 924 експонати, +1743%), та подальше збільшення в 2022 році (на 326 експонатів, +33.4%). Також спостерігається значне збільшення кількості проведених екскурсій у 2022 році (на 3763 екскурсії, +881.7%) і, відповідно, значне збільшення кількості відвідувачів (на 2080 відвідувачів, +49.6%). Дані свідчать про різке зростання збитків у 2022 році (на 2759,9 тис. грн, -3071%). Витрати зростають пропорційно до доходів, що вказує на розширення діяльності музею, інвестиції у нові експозиції, ремонтні роботи, збільшення штату працівників та інші операційні витрати.

3. Проаналізовано міжнародний та український досвід створення програм музейних карт. Багато музеїв світу пропонують комплексні квитки, так звані музейні карти. Музейні карти в Європі дуже популярні серед туристів, оскільки вони надають можливість відвідати кілька музеїв та культурних об'єктів за зниженою ціною або навіть безкоштовно. Ці музейні карти допомагають туристам ефективно планувати свої подорожі, заощаджувати гроші та час, а також отримувати більше вражень від відвідування культурних об'єктів. Музейні карти також пропонують у Києві, Львові та Одесі.

4. Проаналізовано зміну кількості музеїв в регіонах України протягом

2021-2023 рр. Загальна кількість музеїв в Україні зменшилась з 671 у 2021 році до 667 у 2023 році. У 2022 році порівняно з 2021 роком -1,34%, а у 2023 році порівняно з 2021 роком -0,60%. Зменшення кількості музеїв відбулось в таких регіонах: м. Київ; Черкаська, Одеська, Волинська та Харківська області. Однак, є регіони, які демонструють стабільне збільшення кількості музеїв, це, зокрема Івано-Франківська + 7,14% за два роки; Львівська область +5,41% за два роки; Дніпропетровська область +6,06% за два роки. Інші регіони залишилися з незмінною кількістю музеїв протягом цих років.

5. Для обґрунтування необхідності створення програми «Музейна карта Дніпра» було проведено опитування серед 215 осіб. Віковий розподіл респондентів виявився наступним: до 20 років – 18,0%, 20-30 років – 15,6%; 30-45 років – 8,2%; 45-60 років – 25,1%; 60+ років – 33,1%. Відповіді респондентів на питання щодо вартості екскурсійних послуг музею розподілились наступним чином: 29,7% вважає, що відвідування музеїв має бути безкоштовним, 41,4% вважають справедливою вартість 50-100 грн, 18,7% респондентів обрали вартість 150-200, і лише 10,2% вважає справедливою ціну квитка більше 200 грн. Акційні пропозиції зі знижками на відвідування музею, проїзд та харчування не цікаві 8,2% опитаних, 29,7% зацікавилися би в залежності від того, які музеї входитимуть до акції, а 31,5% – в залежності від розміру знижки. 30,6% респондентів були би безумовно зацікавлені в такій пропозиції.

6. Більшість респондентів можуть зацікавитись у відвідуванні музеїв, якщо матимуть відповідну рекламну інформацію – тому у промоції музейних програм обов'язково мають брати участь місцеві інфлюенсери. Наведено перелік місцевих блогерів, співпраця із якими була би корисна для просування музейної програми Дніпра.

7. Запропоновано дизайн музейної карти Дніпра та обґрунтовано складові програми. ДО неї включено 3 блоки по три музеї у кожному: Дніпро художній, Дніпро історичний, Дніпро науковий. Окрім того, програма включає пільговий триденний проїзд електротранспортом Дніпра, знижку 10% на комплексні обіди в мережі ресторанів «Тут весело!». Вартість музейної карти, яка діє три дні,

складає 450 грн. Сумарна вартість відвідування кожного із дев'яти музеїв, включених до програми окремо склала би, враховуючи витрати на транспорт та додаткове екскурсійне обслуговування складає 800 грн. Економія за картою складає 350 грн на особу. Кожен дорослий, який придбав карту, може безкоштовно провести із собою одну дитину віком до 12 років включно. Карту можна буде придбати у будь-якому музеї, включеному до програми, а також у Туристичному інформаційному центрі м. Дніпро. Карта активується у перший день використання і діє 3 доби без можливості зупинки її дії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bieloborodova M., Herasymenko T., Bezuhla L. Strategic directions of the regional tourist complex balanced functioning. *Причорноморські економічні студії*. 2024. №86. С. 219-227. <https://doi.org/10.32782/bses.86-35>
2. Bieloborodova M. Approaches to assessing the tourist and recreational attractiveness of a territory on the example of the Dnipropetrovsk area. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. 2023. №3(90). С.6-14. [https://doi.org/https://doi.org/10.26906/EiR.2023.3\(90\).3021](https://doi.org/https://doi.org/10.26906/EiR.2023.3(90).3021)
3. Антоненко А., Хуткий В. Музеї як туристичний ресурс в умовах пандемії COVID-19: виклики та нові можливості. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. 2021. Т. 4. № 1. С. 54–73.
4. Безугла Л.С., Белобородова М.В., Герасименко Т.В. Формування інклюзивно-реабілітаційного туризму в Україні. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*. 2022. № 2 (6). С. 20-25. [https://doi.org/10.32782/2708-4949.2\(6\).2022.5](https://doi.org/10.32782/2708-4949.2(6).2022.5)
5. Белобородова М.В., Юрчишина Л.І. Сучасні бізнес-комунікації та міжнародний етикет в сфері обслуговування. *Інфраструктура ринку*. 2023. № 70. С. 135-139. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/70_2023/26.pdf
6. Верховна Рада України. Закон України «Про музеї та музейну справу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Гаврилук С. Перспективи музеїв як об'єктів культурного туризму. *Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки*. 2019. № 7. С. 144–153.
8. Державна служба статистики України. Кількість активних підприємств за регіонами України та видами економічної діяльності. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Дніпровська міська рада. Комунальне підприємство «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради. URL: <https://dniprorada.gov.ua/uk/page/komunalne-pidpriemstvo-muzej-istorii-dnipra-dniprovs-koi-miskoi-radi>

10. Інтерактивна мапа етнографічних музеїв просто неба, які пропонують віртуальні тури. URL: <https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/>
11. Карпюк А., Трофімук-Кирилова Т. Роль музеїв у туристичному розвитку та екскурсійній сфері міста Луцька. *Економіка та суспільство*. 2022. №42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-56>
12. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Музейний туризм. Київ, 2021. 150 с.
13. Мапа культурних втрат. Український культурний фонд. URL: <https://uaculture.org/culture-loss/>
14. Музейний портал. Інформаційний ресурс. URL: <https://museum-portal.com/>
15. Офіційний сайт КП «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради. URL: <https://midnipro.museum/>
16. Офіційний сайт проекту «Ukrainer». URL: <https://www.ukrainer.net/>
17. Романуха О. М. Розвиток музейної справи як фактор активізації міжнародного туризму. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 17. С. 79–83.
18. Сайчук В., Дудник І., Пестушко В. Проблеми визначення об'єкта музейного туризмознавства. *Економіка та суспільство*. 2023. №50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-6>
19. Силюк А. М. Роль музеїв у туристично-краєзнавчій інфраструктурі міста Луцька. *Стан та перспективи інноваційно-інвестиційного розвитку міста Луцька* : зб. наук. праць за матеріалами наук.-практ. конф. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. С. 335–339.
20. Тищук І. В., Поліщук Л. М. Аналіз та оцінка основних тенденцій розвитку екскурсійного туризму міста Луцьк. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 54–60.
21. Топ 30 найкращих музеїв Європи. URL: <https://travelroom.lviv.ua/stories151/>
22. Український центр культурних досліджень. Глосарій нематеріальної культурної спадщини. URL: <https://uccs.org.ua/hlosarij-nks-2/>

23. Український центр культурних досліджень. Національний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини України. URL: <https://uccs.org.ua/natsionalnyj-reiestr-objektiv/>

24. Чернега О. М. Трансформація туристичної галузі під час війни в Україні через цифрові технології. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал.* 2022. № 26(54). С. 43–50.

Додаток А

Ю901107

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА" ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	07.11.2022	
Територія		за ЄДРПОУ	37807980
Організаційно-правова форма господарювання		за КОАТУУ	1210136600
Вид економічної діяльності		за КОПФГ	150
Середня кількість працівників, осіб		за КВЕД	91.02
Одиниця виміру:	тис. грн з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	УКРАЇНА, 49000, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. ДНІПРО ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ Р-Н ПР-Т ДМИТРА ЯВОРНИЦЬКОГО, БУД. 75	+38(066)-640-85 -32	

1. Баланс на рік 2022 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	656.0	604.7
первісна вартість	1001	749.7	754.6
накопичена амортизація	1002	(93.7)	(149.9)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1567.4	1567.4
Основні засоби:	1010	2517.4	2414.3
первісна вартість	1011	3659.7	3790.5
знос	1012	(1142.3)	(1376.2)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	4740.8	4586.4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	156.7	155.6
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	156.7	155.6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	4897.5	4742.0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5400.0	5400.0
Додатковий капітал	1410	2191.8	2191.8
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2694.3	-2849.8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	4897.5	4742.0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання	1595	-	-
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-

Продовження додатку А

Баланс	1900	4897.5	4742.0
--------	------	--------	--------

2. Звіт про фінансові результати
за рік 2022 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	490.8	482.0
Інші операційні доходи	2120	6445.8	5051.6
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	6936.6	5533.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(9786.4)	(8227.9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(9786.4)	(8227.9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-2849.8	-2694.3
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-2849.8	-2694.3

Керівник

(підпис)

БІРЮКОВА ОЛЕКСАНДРА
МИКОЛАЇВНА

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

САВКО ДМИТРО ВІКТОРОВИЧ

(підпис, прізвище)

10901107

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського
обліку 25 «Скорочена фінансова звітність»
(пункт 3 розділу 1)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ДНІПРА" ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія		за ЄДРПОУ	25.05.2021
Організаційно-правова форма господарювання		за КОЛТУУ	37807980
Вид економічної діяльності		за КОПФГ	1210136600
Середня кількість працівників, осіб		за КВЕД	150
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком			91.02
Адреса, телефон	УКРАЇНА, 49000, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. ДНІПРО ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ Р-Н ПР-Т ДМИТРА ЯВОРНИЦЬКОГО, БУД. 75	+380951052016	

1. Баланс на 9 місяців 2021 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	689.3	689.3
первісна вартість	1001	749.7	749.7
накопичена амортизація	1002	(60.4)	(60.4)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1567.4	1567.4
Основні засоби:	1010	804.0	804.0
первісна вартість	1011	1630.7	1630.7
знос	1012	(826.7)	(826.7)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Інші необоротні активи	1095	3060.7	3060.7
Усього за розділом I	1095	3060.7	3060.7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1165	91.0	113.1
Грошові кошти та їх еквіваленти	1170	-	-
Витрати майбутніх періодів	1190	-	-
Інші оборотні активи	1195	91.0	113.1
Усього за розділом II	1200	-	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1300	3151.7	3173.8
Баланс	1300	3151.7	3173.8
Пасив			
	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	5400.0	5400.0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2682.4	-2660.3
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2717.6	2739.7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Інші поточні зобов'язання	1695	-	-
Усього за розділом III	1700	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			

Продовження додатку Б

Баланс	1900	3151.7	3173.8
--------	------	--------	--------

2. Звіт про фінансові результати
за 9 місяців 2021 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД 180/007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	113.0	-
Інші операційні доходи	2120	5021.4	67.2
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	5134.4	67.2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(5224.3)	(2723.9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(5224.3)	(2723.9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-89.9	-2656.7
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-89.9	-2656.7

Керівник

Головний бухгалтер

ПАВЛЕНКО СВІТЛАНА СЕРГІЇВНА

(ініціали, прізвище)

САВКО ДМИТРО ВІКТОРОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Анонімна анкета-опитувальник «Дніпро музейний»

Вельмишановні пані та панове!

Нам надзвичайно важливо зробити відвідування музеїв Дніпра максимально цікавим та корисним для Вас. Просимо допомогти нам стати кращими. Будь ласка, оберіть **одну** відповідь із запропонованих.

1. Як часто Ви відвідуєте музеї під час подорожей?

- А) Ніколи, музеї – це не цікаво
- Б) Інколи – якщо маю рекомендації відвідати певний музей від знайомих або чув про нього у ЗМІ чи соцмережах
- В) Доволі часто – за можливості
- Г) Завжди

2. Як часто Ви відвідуєте музеї рідного міста?

- А) Востаннє на шкільній екскурсії – музеї створені для туристів
- Б) Один раз на декілька років – якщо маю рекомендації відвідати певну експозицію
- В) Намагаюсь відвідати хоча б раз на рік
- Г) Декілька разів на рік.

3. Якою, на Вашу думку, має бути вартість екскурсії музеєм?

- А) Безкоштовно
- Б) 50-100 грн
- В) 100-200 грн
- Г) Більше 200 грн

4. Чи спонукала би Вас до частішого відвідування музеїв певна акційна пропозиція із додатковими знижками на відвідування музею, проїзд та харчування?

- А) Ні, музеї мені не цікаві
- Б) Більше залежить від того, які музеї входитимуть в акцію
- В) Більше залежить від того, яка знижка пропонується
- Г) Так

5. Вкажіть, будь ласка, Ваш вік:

- А) до 20 років
- Б) 20-30 років
- В) 30-45 років
- Г) 45-60 років
- Д) 60+

Ми щиро вдячні Вам за допомогу і скоро запропонуємо щось новеньке! Слідкуйте за оновленнями на сайті